

Kodály Zoltán: Vessünk gátat kiejtésünk romlásának! (részlet)

Egyetlen nyelv van itt, amelynek kiejtését nem gondolja senki: a magyar. Vagy azt hiszik: úgyis tudja mindenki; vagy azt, hogy mindegy: akár jól, akár rosszul ejtjük, csak megértjük egymást. A gondozás hiánya meg is látszik: aki nyitott füllel jár a magyar életben, tudja, mennyire megromlott a magyar kiejtés. A kiejtés csak kísérő tünete az általános nyelvromlásnak.

Semmi sem jellemző annyira egy nyelvre, mint sajátos hangzása. Olyan ez, mint a virág illata, a bor zamata, a zománc, az opál tüze. Megismerni róla a nyelvet már messziről, mikor a szót még nem is értjük. Minden nyelvnek megvan a maga hangszíne, tempója, ritmusa, dallama, egyszóval zenéje. A magyart egyre többen fűjjük hamisan. Tudjuk: a leírt betűnek majd minden nyelvben más a hangértéke. Mennyel különbözöbbs két nyelv hangrendszeré, annál nehezebb mind a kettőt egyformán jól beszélni.

Mellett tehát arra törekszünk, hogy az angolt angolosan, a németet németesen beszéljük, próbáljuk a magyart magyarosan, minden idegen mellékiz nélkül beszélni.

A magyar kiejtést is tanulni kell, még született magyarnak is. Ha nem csiszolja, újítja folytonosan: berozsdásodik.

Ha nyelvünk hangszavait repedt fazekkák engedeljünk zúllani, ne csodálkozzunk, ha senki sem hallgat ránk, és elmerülünk a nepek tengerében.